

2022-04-20 Digitala läromedel: Visioner och affärsmodeller

Frågor från chatten

För ökad läsbarhet har vi gjort smärre redaktionella ändringar i texten

Vad betyder det att läromedel ska vara gratis (enligt Läromedelsutredningen)?

Gratis för eleven.

Fanns det möjlighet till djuplänkning till läromedlet som ni titta på i er undersökning?

Det var en del referenser till forskning och jag tycker mig minnas att jag sett forskning på hur det fysiska, taktila, stödjer läsandet... alltså det den fysiska boken bidrar med. Jmfr med att hålla i en penna när man lär sig skriva.

Vad menas med "story-congruent enhancements" som fick digital books to outperform paper books?

De menar sådant som förstärker berättelsen. Text om läraren förklarar eller exemplifierar. I motsats till "enhancements" av mer teknisk natur som en ordlista

Djuplänkar är ju lösningen på att få in det digitala läromedlet i LMS:et. Vi som använder Skolon har i alla fall det redan idag i många läromedel. Jag vet inte hur det ser ut hos de leverantörer som inte finns med i Skolon.

Självklart kan man djuplänka till Gleerups digitala läromedel från LMS:er, Google Classroom och andra digitala verktyg som används på skolan.

Det går självklart även att djuplänka till alla läromedel från NE från valfritt LMS eller lärandesystem. Vi finns integrerade i Microsoft och har enkla direktlänkar även till Classroom eller valfritt LMS. Vår ambition är inte att skapa ett eget universum utan istället att vara ett tydligt stöd för kvalitativt lärande, oavsett vilket samlingspunkt läraren väljer att utgå ifrån för sin planering.

Tack NN. Fråga gällande "förhoppningsvis extern remiss" - innebär det att det kanske inte blir någon remiss? Hur fångar ni ev input i så fall?

bra fråga: vi jobbar vårt bästa för att få till en extern remiss och arbetsplanen är att ha en. OM vi inte får till det så kommer vi att ha någon slags mejlrunda eller liknande. Så går våra tankar

VLM = Virtuella lärmiljöer

Länk till Swedish Edtest som NN nämnde: <https://edtest.se/>

Jag har stort förtroende för lärare och för deras kompetens. Jag hör idag några som säger att läraren ska själv få välja vilket eller vilka läromedel, hur kan det påverka likvärdigheten? Eller tänker man att huvudman ska tillhandahålla en "läromedelsbank" och sedan ska läraren plocka. Nyfiken på hur ni andra ser på lärarens möjlighet att kunna välja.

Hei! Kort fra Norge. Det er en kommune som har kjørt en «spotifymodell» i 2 år. De avslutter fordi det ikke var levedyktig for leverandørene. Det er en annen kommune som kjører pay per login for et utvalg skoler nå. Denne kommunen kommer til å åpne for alle skolene neste skoleår. For mange leverandører er dette veldig krevende, fordi det er uforutsigbart økonomisk. Modellen er (foreløpig) slik at leverandør setter unit-price per login og at skolen kan skru av tjenesten om de synes den er for dyr. Slik jeg ser det er hele modellen krevende fra leverandørsiden.

En annen sak som kanskje er viktig? I Norge koster en elev i grunnskolen ca 150 000 NOK per år. Det inkluderer alt, skolebygning, strøm, lærere, pulter osv osv. Det brukes under 1% av den summen på læremidler (både trykte og digitale) per år. Det er lite. Finnes disse tallene i Sverige?

Vad betyder ett "bredare mer ihopplockat smörgåsbord"? Kan någon beskriva det i klarspråk?

Samma info finns i Sverige men har den inte tillgänglig

Det spenderas ungefär hälften så mycket i Sverige på läromedel jämfört med Norge och Finland.

<https://www.laromedelsforetagen.se/statistik/laromedelsbarometern/>

Vi tar fram en branschrapport där vi bl.a. har en marknadsöversikt med, NN med några jämförande siffror. Nästa vecka publicerar vi årets branschrapport :) Förra året finns här.

https://media.swedishedtechindustry.se/2021/04/SwedishEdtech_Branschrapport_2021.pdf

Intressant inlägg om Norge, tack NN! Det verkar som att alla, såväl huvudmän som leverantörer, vill ge slutanvändarna – lärarna (och deras elever) – större möjlighet att själva välja det som de behöver i klassrummet. Knäckfrågan är budget, om vi skulle haft läromedelsbudgetar likt Nederländerna hade det blivit lättare, oavsett affärsmodell.

NN: Den kommunen jeg skrev som holder på med pay per use prosjekt - alle leverandører som ønsker å være med kan være med. 13 leverandører er med nå. En login kan koste 1 kr eller 10 kr eller 100 kr. Det bestemmer leverandøren. Skolen kan skru av tjenesten når de vil. Det er veldig, veldig uforutsigbart for mange leverandører.

Licenser är ett märkligt sätt att skapa den fysiska bokens begränsningar i en digital värld. När elever lämnar över sin bok till elever i en annan klass och inte längre kan titta i dem. En elev som missat något kan inte enkelt gå tillbaka och läsa in det hen behöver - då ska läraren flytta en "licens" från någon annan elev till den. Jag förstår att det är en logisk följd av att tryckta innehållsleverantörer fört över sitt material på digitala plattformar och därför vill ta med sig sina existerande affärsmodeller med allt från kostnader i fysisk tryck, distribution osv. men också ersättningsavtal till skribenter som för många aktörer skapats för länge sedan. Så fungerar få moderna digitaliserade branscher. Inte Spotify och absolut inte Netflix.

Vid något framtida tillfälle vore det superintressant att få en presentation av Nederländernas lösning/lösningar. Kan man bjuda in någon som kan berätta och även visa hur det fungerar?

Stort tack för många bra inspel idag och genomgångar. Jag ser fram emot fördjupningar. Jag kan sakna elevperspektivet idag, elever som byter klasser, lärare, skolor... och har många olika behov. Och behöver kontinuitet.

Absolut, vi kan sätta upp ett tillfälle för att visa hur det Nederländska systemet fungerar!

Läromedelsutredningen ser vikten av en tydlig definition av läromedel och har också förslag på en definition. Vi får hoppas på ett skarpt förslag som tydliggör skillnaden mellan läromedel och lärresurser

@NN Tänker att den modellen också blir ganska oförutsägbar för kommunen....

Att de sen kan stänga av en tjänst "after the fact" är ju en svag tröst..

I Norge er det også en diskusjon hos hovudmann/politiker fordi bruk av penger på læremidler er i endring.

En papirbok koster xx kr - det er en engangsinvestering. Den varer i x antall år

Kjøp av digitale læremidler er egentlig «leie» av læremidler. Kostnaden kommer hvert år. Politikere generelt forstår ikke helt det ;-)

I ett läromedel genereras en del data som är helt transparent för elever och lärare och som är nära knuten till själva innehållet: Markeringar och understrykningar i texten, bokmärken, resultat från hundratals frågor och övningar. All denna data riskerar bli svår att tyda om den tas ur sin kontext, dvs. man behöver vara i läromedlet för att kunna tolka den. Om data från ett läromedel ska visas i annan plattform låter det som att den behöver sammanfattas och aggregeras på något sätt. Och givetvis behövs en mottagare (t.ex. ett LMS) som kan visualisera den typen av tolkningsbar data. Enkel kvantifiering (poäng eller snuttifierad betygsettikettering) är nog inte så intressant tror jag, om man ska berätta något intressant om elevens lärande.

Ni tror inte det skulle kunna innebära att fler digitala lärresurser nyttjas men under kortare tidsperioder? Så slutsumman dvs. blir densamma?

När NN pratar om att huvudmannen skulle kunna köpa ramavtalet och sedan "pay as you go" hade inte varit oförutsägbart enbart för leverantörerna väl?

Vad betalar man för sedan? Per sidvisning? Per inloggning? Per minut i tjänsten? Per "artikel"?

Oavsett vilken definition man väljer kommer det väl påverka hur leverantörer bygger tjänster men också hur lärare och elever måste använda tjänster för att hålla kostnader nere?

Stoffet har ett begränsat värde. Så länge innehållet följer etablerade läroplaner så är alla läromedel relativt lika. En viktig skillnad framåt är hur kombinationen av smart teknik och etablerad pedagogik skapar ett bättre lärande och förbättrade (mätbara) kunskapsresultat. Det är där marknadens aktörer har sina tjänster och det är där det framtida värdet genereras, och då är värdet av tillgång till stoff från leverantör X, Y eller Z (betalad per sidvisning, inloggning, minut osv) inte lika relevant.

Idag läggs ca 0,7 % av skolpengen på inköp av läromedel. Skulle man lyckas omfördela 0,7 procentenheter till läromedel har man fördubblat budgeten :) Se <https://www.laromedelsforetagen.se/statistik/>